

## การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อ ในการบริหารงานอย่างยั่งยืน

### The Strengthening Good Governance and Accountability In the Sustainability of Management

กิริติ กมลประเทืองกร

Kirati Kamonpratuengkorn

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Siam Technology College , Bangkok, 10600 Thailand

E mail: kirati319@hotmail.com

#### บทคัดย่อ

การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อในการบริหารงานอย่างยั่งยืนมีแนวคิดและปฏิบัติตนให้มีวินัยในตนเอง และยึดมั่นต่อกฎเกณฑ์ของสังคม รักษาสิทธิและหน้าที่ของตนโดยไม่ละเมิดสิทธิหน้าที่ของผู้อื่น กระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความเพียรพยายาม และยอมรับผลของการกระทำของตน รวมถึงกระตุนช่วยเหลือสังคมที่ตนอยู่ เช่น บำเพ็ญประโยชน์ ร่วมคิดแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่อาจจะเป็นภัย ต่อชุมชนของตน และตนเองต้องไม่กระทำสิ่งใดๆ ที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อส่วนรวม

**คำสำคัญ :** ธรรมาภิบาล, ความรับผิดชอบต่อ, การบริหารงานอย่างยั่งยืน

#### Abstract

The strengthening good governance and accountability. Sustainable management the concept and practice self-discipline, and adherence to statutes of the society rights and their duties without violating the rights of others, do things with effort, and accept the consequences of their actions, the society made its presence as a benefit, co issues arising help monitor the behavior of a person who may be a threat, to their communities and I have not done anything, would cause detriment to the common good.

**Keyword :** The good governance, Accountability, Sustainability of Management

## บทนำ

การสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้ระบุหลักการของค่านิยมการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีไว้ว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี” เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้ง ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการและธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้สึกสามัคคี และร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทา ป้องกัน หรือเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใสการมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน (สุดจิต นิमितกุล, 2543: 9) การบริหารราชการและประชาชนโดยทั่วไป ในการที่จะทำให้การบริหารราชการแผ่นดิน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ โปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ การบริหารประเทศที่ดีควรเป็นความร่วมมือแบบสื่อสาร 2 ทาง ระหว่างรัฐบาลประชาธิปไตยและฝ่ายสังคมเอกชน องค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ (NGO) โดยเน้นการมีส่วนร่วม (Participation) ความโปร่งใส และตรวจสอบได้ การร่วมกันกำหนดนโยบาย (Shared policy making) และการจัดการตนเอง (Self-management) ของภาคสังคมเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นธรรมมากขึ้น (ธีรยุทธ บุญมี, 2541: 17)

ในการพัฒนาที่ยั่งยืน มุมมองของมนุษย์จะต้องปรับเปลี่ยน ให้เปิดกว้างยอมรับความจริงถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่จะติดตามมา มนุษย์จะต้องประสานแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และจริยศาสตร์ เข้าด้วยกัน เพื่อสร้างเป็นข้อกำหนด ทั่วไปขึ้นโดยเริ่มต้นจากการปูพื้นฐานความรู้ทางด้านนิเวศวิทยาและระบบนิเวศสร้างความเข้าใจถึงปฏิสัมพันธ์ในระหว่างสิ่งมีชีวิตด้วยกันเอง และปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ต่อจากนั้นจึงชี้ให้เห็นถึง หลักการ ถ่ายทอดพลังงาน โดยการกินต่อกันเป็นทอดๆ และวัฏจักรของสสาร ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการทำให้สสาร และพลังงาน สามารถหมุนเวียน ในระบบนิเวศ ก็จำเป็นจะต้องสร้างให้เกิดเป็นความคิดรวบยอดขึ้น ในระบบความคิดพร้อมจะนำไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาที่ยั่งยืนประสบผลสำเร็จความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยทั่วไปเพื่อบรรลุถึงความต้องการของมนุษยชาติในปัจจุบัน (โดยเฉพาะคนยากจน) ขณะเดียวกันก็จะต้องไม่เป็นการลดทอน หรือเบียดบังโอกาสที่จะบรรลุความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในรุ่นต่อๆ ไปด้วย

## การเสริมสร้างธรรมาภิบาล

ประเทศไทยนั้นเริ่ม ใช้คำว่า “ธรรมาภิบาล” หรือที่บางท่านเรียกว่า ธรรมรัฐกันแพร่หลายภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ และหลังจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ทั้งนี้ เนื่องจากในหนังสือแสดงเจตจำนงกู้เงินจำนวน 17.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) รัฐบาลไทยให้คำมั่นว่าจะต้อง

“Good Governance” ขึ้นในการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งแสดงโดยปริยายว่า ทั้งรัฐบาลไทยและ กองทุนการเงินระหว่างประเทศเชื่อว่าวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เป็นผล ส่วนหนึ่งมาจากการบริหาร จัดการที่ไม่ดีหรือ อรรถมาภิบาล (Bad Governance) (บวรศักดิ์ อูวรรณโณ, 2542: 17-18) ต่อ มาได้มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3 (1) ว่า ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยมีหลักพื้นฐาน ของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีนั้น จะต้องประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1) หลักนิติธรรม (Rule of law) ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัย และเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อ บังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัว บุคคล

2) หลักคุณธรรม (Morality) ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามโดยธรรมาภิบาลให้เจ้า หน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ วินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3) หลักความโปร่งใส (Transparency) ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของ คนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

4) หลักความมีส่วนร่วม (Participation) ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม รับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็น

5) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึก ในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้น ในการแก้ ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำ ของตนเอง

6) หลักความคุ้มค่า (Utility) ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์ สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้ สมบูรณ์ยั่งยืน

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เป็นการบริหารที่ว่าด้วยการสร้างระบบการบริหาร กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เพื่อส่งเสริมและผลักดันให้ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และภาค ประชาชนได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมให้มีประสิทธิภาพ ตามหลักกฎหมาย การปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีส่วนรับผิดชอบในระบบการบริหาร จัดการบ้านเมืองและสังคม

## หลักการบริหารแบบธรรมาภิบาล

แนวคิดเรื่องหลักการบริหารแบบธรรมาภิบาลนี้ ได้มีผู้ให้ความหมายและหลักการที่แตกต่างกันอยู่อย่างมาก โดยส่วนใหญ่จะแสดงตามทัศนะและขอบข่ายของงานที่ตนเกี่ยวข้อง ตามกรอบ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติ ตามหน้าที่ขององค์การ โดยเมื่อปี พ.ศ. 2542 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติ สำหรับการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี กำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้นมา มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 โดยทุกส่วนราชการจะต้องปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาให้รับทราบ กระทรวงมหาดไทย กล่าวถึงองค์ประกอบในการเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ว่ามีอยู่ด้วยกัน 11 องค์ประกอบ คือ (วรทัต ถัยนันท์, 2545: 30-32)

1) การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการมีส่วนร่วมของทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มและพลังงานการทำงานที่สอดประสานกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการให้บริการประชาชน

2) ความยั่งยืน (Sustainability) มีการบริหารงานที่อยู่บนหลักการของความสมดุลทั้งในเมืองและชนบท ระบบนิเวศ และทรัพยากรธรรมชาติ

3) ประชาชนจะต้องมีความรู้สึกได้ว่าเป็นสิ่งที่ชอบธรรม (Legitimacy) และให้การยอมรับ (Acceptance) การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนประชาชนพร้อมที่จะยอมสูญเสียประโยชน์ส่วนตัวไป เพื่อประโยชน์ส่วนรวมที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

4) มีความโปร่งใส (Transparency) ข้อมูลต่าง ๆ ต้องตรงกับข้อเท็จจริงของการดำเนินการและสามารถตรวจสอบได้ มีการดำเนินการที่เปิดเผยชัดเจนและเป็นไปตามที่กำหนดไว้

5) ส่งเสริมความเป็นธรรม (Equity) และความเสมอภาค (Equality) มีการกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และมีระบบการรับเรื่องร้องทุกข์ที่ชัดเจน

6) มีความสามารถที่จะพัฒนาทรัพยากรและวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เจ้าหน้าที่ของทุกหน่วยงานจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะเพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้กับการทำงานได้ และมีการกำหนดชั้น ตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้ทุกหน่วยงานยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

7) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ (Promoting Gender Balance) เปิดโอกาสให้สตรีทั้งในเมืองและชนบทเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคมในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น

8) การมีความอดทนอดกลั้น (Tolerance) และให้การยอมรับ (Acceptance) ต่อทัศนะที่หลากหลาย (Diverse Perspectives) รวมทั้งต้องยุติข้อแย้งด้วยเหตุผล หากจุดร่วมที่ทุกฝ่ายยอมรับร่วมกันได้

9) การดำเนินการตามหลักนิติธรรม (Operating by Rule of Law) พัฒนาปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมกฎหมายให้มีความทันสมัยและเป็นธรรม

10) ความรับผิดชอบ (Accountability) เจ้าหน้าที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานจะเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการประเมินความสำเร็จของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่

11) การเป็นผู้กำกับดูแล (Regulator) แทนการควบคุม โอนงานบางอย่างไปให้องค์กรท้องถิ่นซึ่งใกล้ชิดกับประชาชน หรืองานบางอย่างก็ต้องแปรรูปให้ออกชนดำเนินงานแทน หลักธรรมาภิบาลที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้มุ่งส่งเสริมระบบการบริหารจัดการที่ดีต่อจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8

### ความรับผิดชอบต่อสังคม

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและสังคม บำเพ็ญประโยชน์ และสร้างสรรค์ความเจริญให้ชุมชน และสังคม อย่างเต็มความสามารถ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยต่อสังคม ให้ความรู้ความสนุกเพลิดเพลินแก่ประชาชนตาม ความสามารถของตน ช่วยคิดและแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม เช่น ความสกปรก การรักษาสาธารณสุขสมบัติ ผู้คิดร้ายต่อประเทศชาติ การจราจร การเสียภาษี และการรับบริการจากสถานบริการต่างๆ ของรัฐบาล การปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจของตนเองด้วยความเพียร ละเอียดรอบคอบโดยไม่ต้องอาศัยคำสั่งบังคับของผู้อื่น และความรู้สึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม ละเว้นการกระทำใดๆ ในทางที่จะไม่ให้เกิดผลเสียหายแก่ส่วนรวม ด้วยความเต็มใจ และมีความรู้ความเข้าใจถึง ความสำคัญของความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นอย่างดี ให้ความช่วยเหลือในภารกิจของมนุษย์ ซึ่งแบ่ง ออกเป็นพฤติกรรมต่างๆ (พรชัย รอดสมจิตร, 2527: 7)

ขอบข่ายของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อหน้าที่การทำงาน ได้แก่ การเอาใจใส่ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลของงานนั้นๆ ความซื่อสัตย์ต่อ หน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัว เคารพต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ และมีวินัยในตนเอง มีอารมณ์ หนักแน่น เมื่อเผชิญกับอุปสรรค รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่ เป็นอย่างดี มีความพยายาม มีความละเอียดรอบคอบ ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่ง ทั้งของตนเองและสังคม ตรงต่อเวลา และยอมรับผลของการกระทำของตนเอง (สาโรช บัวศรี, 2522: 129) ความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ควบคุมไปกับหน้าที่ คนที่มีความรับผิดชอบต่อ

1) มีความพยายามปฏิบัติภารกิจ หน้าที่การทำงาน การศึกษา หรือหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดย (วิทย์ วิขทเวทย์ และเสถียรพงษ์ วรรณปก, 2529: 37)

- ไม่หลีกเลี่ยงงาน
- ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
- ปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้จนสำเร็จ

2) ตรงต่อเวลา

- ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด
- ไม่มาเรียนสาย
- ส่งงานตามกำหนด

- ไม่ผิดเวลานัดหมาย
- 3) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน
  - ช่วยงานครอบครัว
  - ช่วยกิจกรรมของชุมชน
  - ดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง
  - ปฏิบัติตามกฎหมายของชุมชน
  - ไม่ทำกิจกรรมอื่นขณะครูสอน
  - เตรียมอุปกรณ์พร้อมที่จะเรียน
  - โต้ตอบ ซักถามข้อสงสัย
- 4) ทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพของงาน
  - มีขั้นตอนในการทำงาน
  - ปฏิบัติงานตามขั้นตอน
  - บอกจุดเด่น จุดด้อย ของงานที่ทำ
  - เสนอแนะแนวทางแก้ไข ปรับปรุงงานให้ดีขึ้น
- 5) ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ
  - ไม่ขีดเขียนหรือทำลายทรัพย์สินของโรงเรียนและชุมชน
  - ตักเตือนหรือห้ามผู้อื่นไม่ให้ทำลายสาธารณสมบัติ
  - ร่วมกิจกรรมดูแลรักษาสาธารณสมบัติ
- 6) ยอมรับการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไข
  - รับฟังคำติชมของผู้อื่น
  - รับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงาน
  - ลงมือแก้ไขข้อบกพร่อง

ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ จดจ่อ ตั้งใจ มุ่งมั่นต่อหน้าที่การทำงาน การศึกษาเล่าเรียน และการเป็นอยู่ของตนเอง และ ผู้อยู่ในความดูแลตลอดจนสังคมอย่างเต็มความสามารถด้วยความผูกพัน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายใน เวลาที่กำหนด ยอมรับผลการกระทำทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติให้ดีขึ้นด้วยคุณธรรม ซึ่งเป็นความคิดรวบยอดในความรู้สึกรับผิดชอบ ชั่วดี อันเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งความประพฤติกรรมเพื่อสนองความปรารถนา สามารถมองเห็นว่าอะไรเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของคนกลุ่มใหญ่ และพร้อมที่จะแสดงออกเมื่อ มีเหตุการณ์หรือสิ่งแวดล้อมมากระตุ้น

### การบริหารงานอย่างยั่งยืน

การที่ธุรกิจจะเจริญเติบโตก้าวหน้า มีความมั่นคงยั่งยืน และเป็นที่ยอมรับของสังคมได้นั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ การดำเนินธุรกิจอย่างมีจรรยาบรรณ และขั้นตอนหนึ่งในการส่งเสริมจรรยาบรรณขององค์กร คือ การกำหนดมาตรฐานทางจรรยาบรรณ และประกาศให้บุคลากรทุกระดับของบริษัททราบและยึดถือเป็นแนวปฏิบัติโดยเคร่งครัด รักษามาตรฐานทางจรรยาบรรณ

นั้นไว้ตลอดไป ประกอบด้วย 4 ส่วนสำคัญและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ได้แก่ จรรยาบรรณของบริษัท จรรยาบรรณของกรรมการ จรรยาบรรณของผู้บริหาร และจรรยาบรรณของพนักงาน

ความสำคัญของการดำเนินธุรกิจด้วยแนวคิดที่รอบคอบเพื่อความยั่งยืนของธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการบริหารหอการค้ากาญจนบุรี จึงมีมติให้จัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากปัจจัยภายใน และจากปัจจัยภายนอก การประเมินและติดตามสถานการณ์ รวมทั้งกำหนดแนวทางบริหารให้เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของบริษัทไม่หยุดชะงัก ตลอดจนกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายและควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อม อันมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของหอการค้ากาญจนบุรี โดยคณะกรรมการบริหารหอการค้ากาญจนบุรี ได้จัดทำรายงานการบริหารและเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี

นอกจากนี้ การบริหารหอการค้ากาญจนบุรี ยังให้การสนับสนุนและส่งเสริมงานด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการดำเนินธุรกิจมุ่งการสร้างคุณค่าแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กรในระยะยาว ผ่านกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่มีธรรมาภิบาล ใส่ใจดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและสังคมของชุมชนรอบข้าง โดยกิจกรรมทางเศรษฐกิจนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ส่งผลร้ายต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนรุ่นต่อไป

## บทสรุป

การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบ ในการบริหารงานอย่างยั่งยืน มีแนวคิดและปฏิบัติตนให้มีวินัยในตนเอง และยึดมั่นต่อกฎเกณฑ์ของสังคม รักษาสิทธิและหน้าที่ของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิหน้าที่ของผู้อื่น กระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความเพียรพยายาม และยอมรับผลของการกระทำของตน รวมถึงกระตุ้นช่วยเหลือสังคมที่ตนอยู่ เช่น บำเพ็ญประโยชน์ ร่วมคิดแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่อาจจะเป็นภัยต่อชุมชนของตน และตนเองต้องไม่กระทำสิ่งใดๆ ที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อส่วนรวม.

## บรรณานุกรม

- คู่มือจรรยาบรรณหอการค้าไทย (The Thai Chamber of Commerce's Code of conducts).  
ประจำปี 2557.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2541). **แนวคิดและวาทกรรมว่าด้วยธรรมรัฐแห่งชาติ**. เอกสารประกอบการ  
ประชุมทางวิชาการเนื่องในวาระครบรอบ 50 ปี คณะรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2542). **การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย**.  
กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- พรชัย รอดสมจิตร. (2527). **ความสำคัญในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมของเด็กนักเรียน  
ชั้นประถมศึกษา ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ที่อยู่ในครอบครัวปกติในกรุงเทพมหานคร**.  
ปริญญาานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วรทัต ล้วนนนท์. (2545). **การมีส่วนร่วมการปกครองส่วนท้องถิ่น อบต**. กรุงเทพมหานคร:  
บรรณกิจ.
- วิทย์ วิหทเวทย์ และเสถียรพงษ์ วรรณปก. (2529). **สังคมศึกษา (ส.402)**. กรุงเทพมหานคร:  
อักษรเจริญทัศน์.
- สาโรช บัวศรี. (2522). **จริยธรรมในสังคมไทย รายงานสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน**.  
กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุดจิต นิमितกุล. (2543). **การปกครองที่ดี (Good Governance)**. กรุงเทพมหานคร: บพิธ.